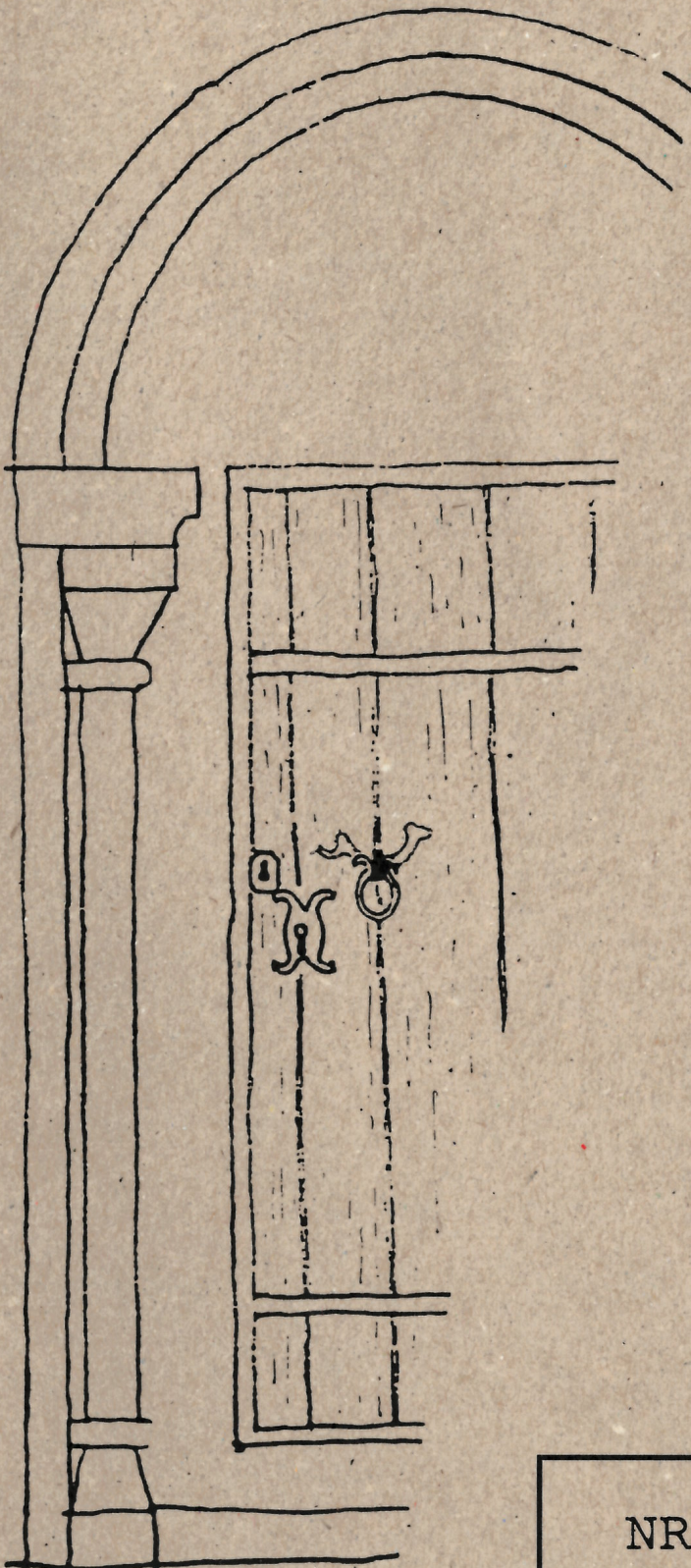

Kökmacken

FÖRENING FÖR INSEKTS-
OCH SMÅKRYPSKÄNNEDOM
PÅ GOTLAND.

FÖRENINGSLAD

NR: 72 December 2015

BILDEN PÅ FRAMSIDAN VISAR

RIDDARSKINNBAGGEN, *Lygaeus equestris*(L) är den största och genom sin klara färgteckning i rött och svart, den mest iögonfallande medlemmen av heteropterfamiljen Lygidae i Sverige.

Den på framsidan, skissartat, avbildade Riddarskinnbaggen är starkt förstorad. I verkligheten är längden 9,7 - 10,2 mm, antennernas längd är cirka 5 mm.

På gotland har RIDDARSKINNBAGGEN dialektalt namnet KÖRKMACKEN. Förr användes också namnet Båtsman (spec. Sundre) och i Småland namnet Skomakare.

En av orsakerna till namnet KÖRKMACKEN kan vara att de söker sig till varma övervintringsplatser, exvis i kyrkorna. Speciellt uppträder de då på våren och på hösten, vid de mörka dörrarna och de mörka dörrkarmarna, som snabbt värms vid solsken och springorna är bra lägömslen. De kan då uppträda i stora mängder.

Se livscykeln KÖRKMACKEN nr. 1. 1992.

År 2000 utsågs RIDDARSKINNBAGGEN till Gotlands landskapsinsekt.

Sveriges Entomologiska Förening utgav år 2000 boken Sveriges Landskapsinsekter. Gotlands Entomologiska Förening hade då genom röstning föreslagit Riddarskinnbaggen till kandidat som Gotlands landskapsinsekt.

Boken har ISBN 91-630-9399-5.

Redaktör Markus Forsslund. Teckningar Nils Forshed.

Grafik Seija Nyberg.

Boken har mycket vackra färgillustrationer. Begränsad upplaga. Köp kan ske genom Gotlands Entomologiska Förening, ordförande. Genom köp stöds GEF, då hela avkastningen går till GEF, -tack.

REDAKTÖR för medlemsbladet KÖRKMACKEN.

Mats Björck, Mårtenskviör 9, 623 35 Burgsvik
Tel. 0498-49 74 22

Alla önskemål om artiklar, nya idéer, beriktigade riktas till Mats som är mycket tacksam för alla synpunkter.

Red: **Frustration, frustration** det är vad red. känner inför detta nummer av Körkmacken. Tidigare kunde vi sända Körkmacken till våra medlemmar med 120 sidor och kuvert för ett föreningsfrimärken ca 4:- .

Vikten var kanske 120 gram utan posten protesterade. Några år senare kom posten att protestera så vi fick backa till 16 sidor, vikten blev då ca 105 gram. Även mot detta kom posten att protestera. Vikten är 100 gram och därmed basta!

Nu kan vi därför bara sända 14 sidor + inbetalningskort och det kostar förningen 2 ekonomifrimärken, dvs. varje sändning kostar 13:-. Nästa viktgräns innebär 4 st frimärken = 26:-.

Red. tycker att det behövs 20 sidor för att täcka allt som finns att berätta. Att byta papper går inte för då förlorar färgtrycken sin glans.

I övrigt är allt bra bortsatt från sdet annorlunda insektsvädret 2015, om detta återkommer red.till i nästa nummer.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING.

Fjärilsstig i Visby.....	Sid. 2.
Anders Lekander, föreningens koordinatör.....	Sid. 3.
Den stinkande kortvingen, <i>Staphylinus olens</i>	Sid. 3.
Äntligen en refanebagge. <i>Galeruca tanacetii</i>	Sid. 4-6.
Medlemsfynd, en slemmig larv, <i>Caliroa cerasi</i> ..	Sid. 7
Så här kan en vedhålstekel se ut. <i>Poemiinae</i>	Sid. 8-9.
Fynd av åkerlöpare, <i>Dolichus halensis</i> , på Go...	Sid.10-11.
Tack Sven Norrby, myrboet, <i>Lasius fuliginosus</i> ..	Sid 11.
Nya trollslände-iakttagelser på Go 2015.....	Sid 12-13.
Ny rapport, fladdermusfaunan på Gotland 2014...	Sid 14.

0,68

grader Celsius över medeltemperaturen 1961-1990 är nu jordens ytemperatur - det vill säga vid eller mycket nära rekordnivåer. 2015 och 2016 kan bli de varmaste åren som någonsin registrerats, enligt brittiska vädertjänsten Met Office. (TT)

VÅR LANDSKAPSINSEKT ÄR REKLAM FÖR GOTLAND.

KÖRKMACKSLORTAR
Riddarskinnbaggeskit.
På godisburkens lock.

Häromdagen kom till min
kännedom
att vår landskapsinsekt
KÖRKMACKEN
används för reklam.

Alla älskar en Körkmack ?

Stiliserad KÖRKMACK.
På vår nya Gotlandspilsner.
På kapsylen.

På Gotland har vi, förutom dessa två, en bensinstation som heter Körkmacken. samt på Länsförsäkringars reklambroschyr för Gotlands skadedjurservice.

Det skulle ha varit trevligt med upplysningar om att det är vår landskapsinsekt.

I nästa nummer kommer fler spännande fynd, trots annorlunda insektsväder.

Fjärilsstig i Visby

Den 28 maj 2015 invigdes Planetskogens Fjärilsstig. Kommunekolog Jimmy Holpers förrättade den högtidliga invigningen i närvaro av barn från uteförskolan Stjärngatan och förskolan Storken, deras lärare, diverse dignitärer och allmänhet. Region Gotland och Länsstyrelsen på Gotland står bakom denna satsning, som på konsultbasis utformats av Jakob Wallin.

Vad är då Planetskogens Fjärilsstig? Den börjar och slutar vid Bingers kvarns östra hörn för att den ska vara lätt att hitta. Där finns också gott om parkeringsplatser. Sedan har man placerat ut vackert målade betongstopp längs stigen. Informationsskyltar finns vid varje stoppunkt. Det finns sex stopp längs stigen, som är några hundra meter lång. Vid varje punkt finns information om två dagfjärilsarter, som man med lite tur också kan se i levande form, om man besöker stigen vid rätt årstid och väder.

Planetskogen är ett litet bortglömt naturområde med varierade biotoper och höga naturvärden. Bland annat finns där ett mycket fint karstområde. I övrigt är jordarna grunda, sandiga och torra och landskapet halvöppet.

Det gynnar en rik fjärilsfauna. Följande arter presenteras med bild och kort information: Hagtornsfjäril, citronfjäril, svartfläckig blåvinge, grönsnabbvinge, sexfläckig bastardsvärmare, skogsnätfjäril, puktörneblåvinge, älggräspärlemorfjäril, nässelfjäril, apollofjäril, sandgräsfjäril och påfågelläga. Ett vettigt urval för dem som inte kan så mycket om fjärilar, det vill säga den stora allmänheten.

Jag kan varmt rekommendera ett besök på platsen och en vandring längs fjärilsstigen. Även om man inte ser några fjärilar, hamnar man i fin stadsnära natur, som bara besöks av dem som vet att den finns. Och det är inte så många. På sikt hotas denna pärla av exploatering. Tankar finns att göra industriområde av det hela. Bostäder är inte möjliga här på grund av närheten till flygplatsen.

Anders Lekander

Tack Anders för rapporten.

Ett verkligt trevligt initiativ!

Att ordna en Fjärilsstig skulle vara något för Storsudret Vi får se vad som kan ordnas.

KORT PRESENTATION AV FÖRENINGENS KOORDINATOR.

Äntligen har red. fått ett bra foto av föreningens kompetente, duktige och intelligenta koordinatör.

ANDERS LEKANDER.

Anders har en gedigen bakgrund, hans föräldrar var båda naturvetare, fadern med inriktning entomologi. Anders håg var redan tidigt naturvård och han är alltfjämnt mycket engagerad i många olika naturvårdande åtgärder. De olika gotlandsraserna av hundar och kaniner även detta inom hans gedigna naturvårdsintresse.

När förslaget kom 1991 från red. att en förening skulle bildas för att sprida information om smådjursfaunan på Gotland var Anders en av dem som omedelbart var positiv till förslaget.

Nu har Anders, i denna tids förändrade syn på föreningsverksamhet, åtagit sig att vara Gotlands Entomologiska Förening - koordinatör inklusive kassör – två ytterst viktiga funktioner.

Red. Anders och Anders syster firade Anders 68:de födelsedag enkelt med kaffe och tårta den 25 augusti. Mycket stort tack -Anders.

DEN STINKADE KORTVINGEN, VANLIGAST PÅ GOTLAND.

Red: En av våra medlemmar hade vid trädgårdsarbetet funnit denna kortvinge som uppvisade ett hotande beteende. Dieter Voltenauer boende i Fide socken, tog allvarligt på saken och överlämnade den till red. för artbestämning och en hotanmälan.

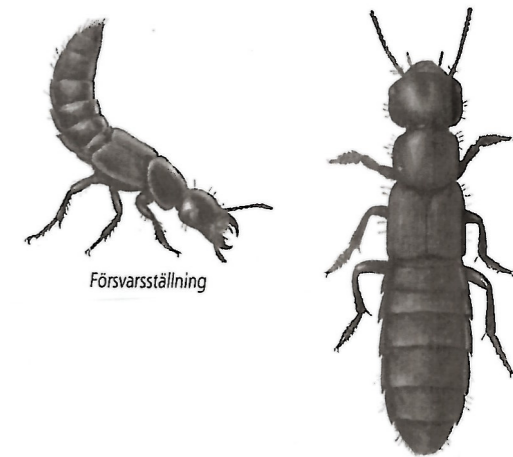
Systematik:

Klass. Insecta.
Ordning. Coleoptera. Skalbaggar.
U.ordning. Polyphaga.
Ö. familj. Staphylinoidea.
Familj. Staphylinidae. Kortvingar.
Art.....*Staphylinus olens*.
Stinkande kortvinge.

Leg. D.Voltenauer..Ex.coll M.Björck.
Arb.nr.2015.09.28.

Kort om *Staphylinus olens*.

20-32 mm (vår längsta kortvinge), som bland annat känns igen på sin storlek och på att täckvingarna är lika långa som halsskölden. Flygvingar alltid utbildade under täckvingarna. Helt mattsvart. Arten är mycket sällsynt i Sverige och funnen från Skåne till Östergötland och Uppland. Uppräder talrikare endast i Skåne och på Gotland. (För red. som bor på Storsudret är den mycket vanlig) Förekommer främst på öppna, gärna grusiga marker, men även i öppen skogsmark. Lyft på stenar är ett bra tips. Avger ett skarpt luktande vitt sekret från bakkroppsspetsen, se bild.

Bilder från boken Våra Insekter.
Förf. Håkan Elmquist. Prisma 2007.

Red; I många år har red. letat efter dessa baggar, släktet har 6 arter, främst har letandet skett vid renfana. Renfanan (*Tanacetum vulgare*) är ju mycket vanlig och rikligt förekommande här på Storsudret. Släktet förekommer dock på många olika blommor och

Det var dock inte red. förunnat att finna denna bagge, Martin och Wivvi-Ann Lundberg fann baggen vid sommarbostaden i Vamlingbo, Rembs. 2015.10.04.

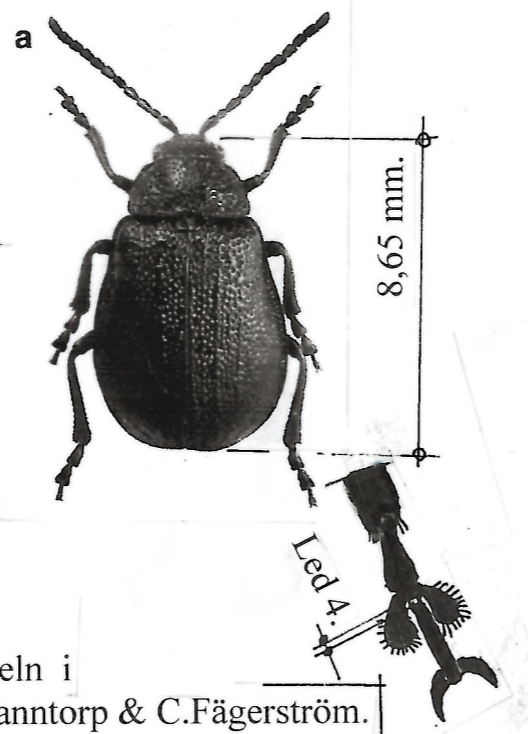
Lyckligtvis fanns i Entomologisk Tidskrift nr. 127 (2006) sid. 81 en artbestämningsnyckel som här återges.

Författare Hans-Erik Wanntorp och Christoffer Fägerström.

Vår bagge.

Systematik:

Ordning.	Coleoptera.
U.ordning.	Polyphaga.
Ö.familj.	Chrysomeloidea.
Familj.	Chrysomelidae. Bladbaggar.
Släkte.	<i>Galeruca</i> .
Art.....	<i>Galeruca tanacetii</i> .
	Renfanebagge.

Leg., Martin o Wivvi -Ann. Det., M.Björck.
Ex.coll. M.Björck. Arb.nr. 2015.10.04.

Nedanstående text.

Texten nedan är i sin helhet hämtad från artikeln i Ent. Tidskrift 127 (2006- Nr. 3) Författare H-E. Wanntorp & C.Fägerström.

1. Renfanebagge – *Galeruca tanacetii* (L).

Renfanebaggen är helsvart och 6-9 mm lång. Täckvingarna saknar vanligen åsar. Ibland är dock den andra åsen rätt tydlig, liksom den innersta sekundäråsen.

Detta är särskilt vanligt hos djur från Öland (Fig.2 a.) Täckvingarnas avsatta kant fortsätter runt skuldran utan att smalna, vilket är unikt för denna art. (Karakteren kan vara svår att se på preparerade djur, omtäckvingarnas framkant täcks av halssköldens bas). Halssköldens rännformiga kant är groplikt fördjupad innanför framhörnet, vilket är brett avtrubbat (Fig.2a) Bröstets sidor saknar vit behåring.

Renfanebaggen föredrar torra, soliga gräsmarker, gärna på sandmark. Näringsväxt är framför allt röllika (*Alchemilla millefolium*), men som det svenska namnet anger kan den också förekomma på renfana (*Tanacetum vulgare*). Vid massupträädande som inte är ovanliga på eftersommaren kan arten leva på många andra korgblommig växter ur andra familjer.

Utbredningen omfattar större delen av Europa och västra delarna av Asien. Hos oss förekommer den i hela landet. Den betraktades tidigare som allmän. Även om den inte heller numera är särskilt ovanlig, tycks den ha minskat under de senaste 50 åren. Vi har dock inte gjort någon genomgång av fyndmaterialet för att dokumentera den eventuella förändringen i frekvens. ——— Fortsättning nästa sida.

Det finns 6 arter i släktet *Galeruca* i Sverige. Red. har dock här noterat endast de arter som kan vara aktuella på Gotland.

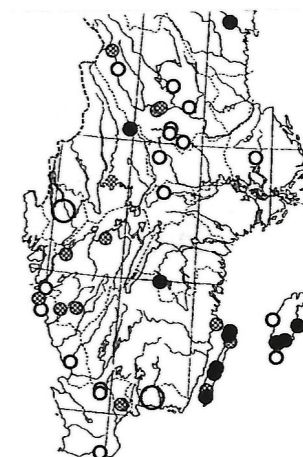
Renfanebagge, se föregående sida -- Rödklintbagge och Alvarbladbagge se nedan i starkt förkortad återgivning från Ent.Tidskrift 127 (2006).

Rödklintbagge, *Galeruca pomonae*. (Scop.)

Se bild, bestämningstabellen och utbredningskartan.

2b. Rödklintbagge.

Figur 3. Rödklintbaggen (*Galeruca pomonae*) har gått starkt tillbaka under 1900-talet.

3. Utbredningskarta, del av.

.4 Alvarbladbagge. *Galeruca circumdata*. (Duft).

Se bild, bestämningstabellen och utbredningskartan.

2d. Alvarbladbagge.

Figur 6. Alvarbladbaggen (*Galeruca circumdata*) förekommer endast på Öland och Gotland i hela norra Europa. Symboler som i Fig. 3.

6. Utbredningskarta, del av.

Fortsättning ÄNTLIGEN EN RENFANE BAGGE -- *Galeruca tanacetii*.

Kännetecken för de 6 arterna. Ent.Tidskrift 127 (2006).E.Wanntorp & C.Fägerström.

Arterna i släktet är breda och plattade. Täckvingarna är alltid utvidgade bakåt. Översidan är tätt och grovt punkterade och varje täckvinge har oftats fyra mer eller mindre tydliga, glest placerade läng groplikt såsar, den innersta vid täckvingesömmen, den yttersta utanför skulderbulan. I mellanrummen mellan dessa finns ofta svagare markerade sekundäråsar. Åsarna är olika välutvecklade hos de olika arterna. Endast hos *Galeruca melanocephala* saknes de helt och hållet.

Bestämningstabell för släktet *Galeruca* i Sverige.

1. Halssköld och täckvingar mörka; svarta eller svartbruna.....2
--Halssköld och täckvingar ljusa; bruna eller röda.....4
2. Halssköldens kantfåra djup, innanför framhörnerna
groplikt fördjupad. Mellanskenbenen svagt utvidgade mot spetsen..3
--Halssköldens kantfåra grund, innanför framhörnerna inte groplikt
fördjupad. Mellanskenbenen vid spetsen
solfjäderlikt utvidgade.....*G. Circumdata*.
3. Täckvingar utan, eller med mycket otydliga åsar.
Halssköldens framhörn trubbigt avrundade. Bröstets
sidor nästan kala.....*G. tanacetii*.
--Täckvingar med tydliga åsar. Halssköldens framhörn
öronlikt utstående. Bröstets sidor tydligt vithåriga.....*G. pomonae*.
4. Täckvingar med mörka, mycket tydliga, men
oregelbundet avbrutna längsåsar. Mellanskenbenen
vid spetsen plötsligt solfjäderlikt utvidgade.....*G. interrupta*.
– Täckvingar utan, eller med otydliga åsar av samma
färg som mellanrumman. Skenben jämnt
utvidgade mot spetsen..... 5.
5. Liten 4-5 mm lång. Täckvingar röda utan åsar,
brett avtrubbade. Skutell svart.....*G. melanocephala*.
– Större, 6-9 mm lång. Täckvingar brungula med
svaga åsar, spetsen rundad. Skutell brun.....
G. laticollis.

Red,s erfarenheter.

Red. har under många år (under 25-år) sökt efter renfanebaggar på Storsudret utan att se någon individ. Här finns ju stora mängder med renfana, torra gräsmarker, skogsbyr och röllika och ett varmt klimat.

Dock en dag kom en förfrågan om en skalbagge – glädjande nog var det två renfanebaggar, *Galeruca tanacetii*. Se Körkmacken 43 mars 2006.

Tidpunkt. 2005.10.10. Vamlingbo, området Austre, X 6315 050 Y 1650 750.

Föreningens koordinator Anders Lekander har sett efter på ArtDatabanken och funnit för åren 1988, 1991, 2001, 2010, 2011, 2012, och 2013 endast 8 individer! Varav Södra Hällarna har redovisat 2 ind. Åren avser hela Gotland.

MEDLEMSFYND, EN "SLEMMIG" LARV SOM BLIR EN VÄXTSTEKEL. Sid.7.

Red; Vårt medlemspar Wivi-Ann och Martin Lundgren kom med en "slemmig" individ som visade sig vara en insektslarv. Larven promenerade i gräset. Larven var en larv som red. av någon anledning inte mött tidigare eller förbigått.

Tidpunkt 2015.08.25.

Plats. Vamlingbo. Rembs.

Systematik;

Ordning. Hymenoptera. Steklar.

U.ordning. Symphyta. Växtsteklar.

Ö.familj. Tenthredinoidea.

Familj. Tenthredinidae. Bladsteklar.

ART..... *Caliroa cerasi*.

Fruktbladstekel

Leg. och Ex.coll M.Björck.

Det. M.Björck. Arb.nr. D-2015.09.07.

Släktet *Caliroa* har 4 arter, 4-5 mm. Till släktet hör den på päron (*Pyrus*) och slån, hägg mfl. (*Prunus*) den ovan skadliga fruktbladstekeln.

Hämtar kompletterande text nedan från boken Getingar, bin och andra steklar i färg.

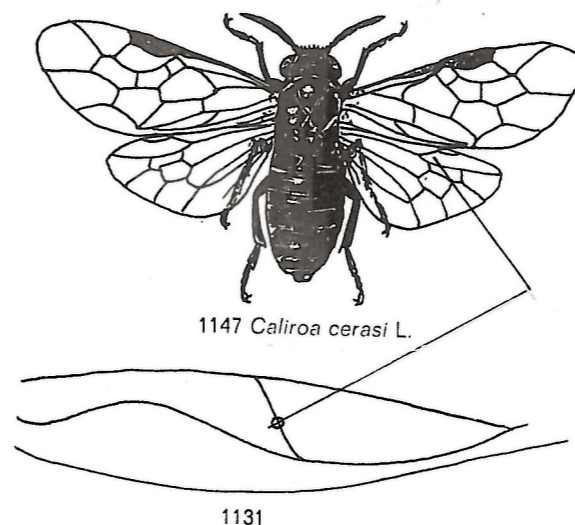
Författare Anthon-Coulianos. Awe/Gebers. 1982.

” Om larven – framänden bredare, något uppsvälld och döljer delvis huvudet. Gulgrön, men överdragen med ett tjockt, svart slemlager, vilket ger larven en viss likhet med en liten snigel. Slemmet nybildas efter varje hudömsning. Sitter, vanligen flera tillsammans på översidan av bladen, särskilt på hagtorn, oxel, körsbär, päro och andra fruktträd.

Gnager på bladens översida så att överhuden och växtkötet under äts upp, men äter aldrig på underhuden. Larvgnaget märks vanligen på sensommaren.

Arten är hos oss tämligen allmän i hela landet. En av arterna påträffas på undersidan av ekblad.

Arterna förpuppas i mark. ”

Stekeln.

Från Fältfaunan, författare B.O.Landin har följande hämtats.

Fig. 1147. Vingmönstret i sin helhet.

Fig. 1131. Framvingarnas analfält förtydligt.

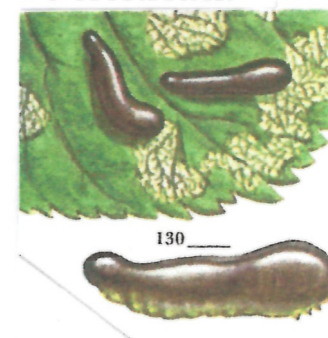
. Benen enfärgat mörka.

. Munsköldens framkant i regel tydligt inbuktad.

Larven.

3 par gångben.

6 bröstfötter.

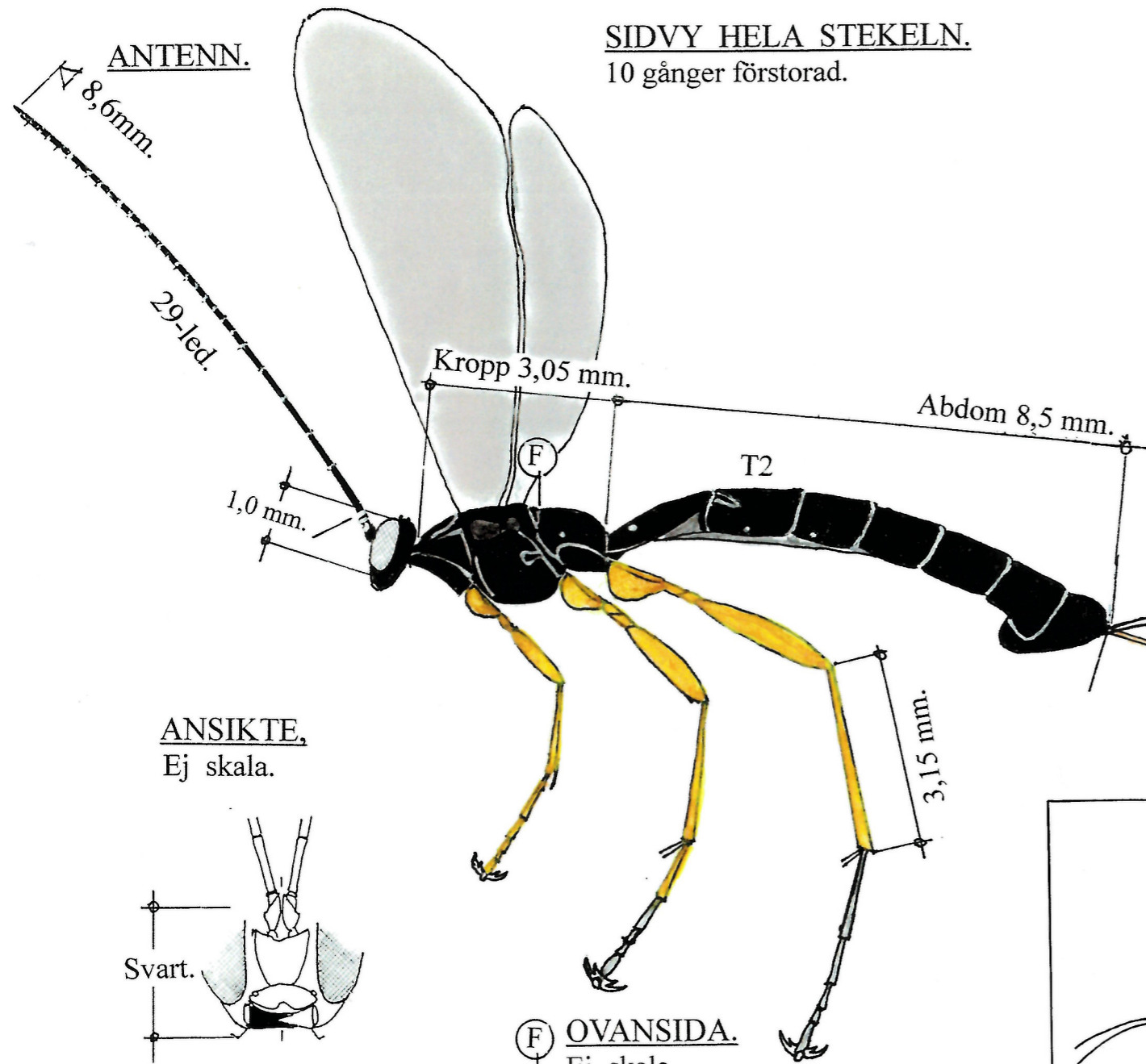
Stekeln.

SÅ HÄR KAN EN VEDHÅLSTEKEL SE UT!

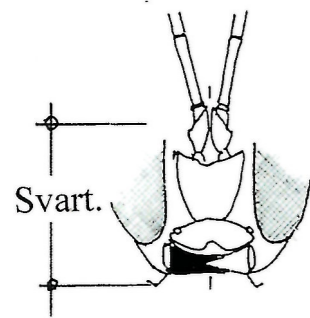
Funnen 2015.08.09. Grötlingbo. Viges.

SIDVY HELA STEKELN.

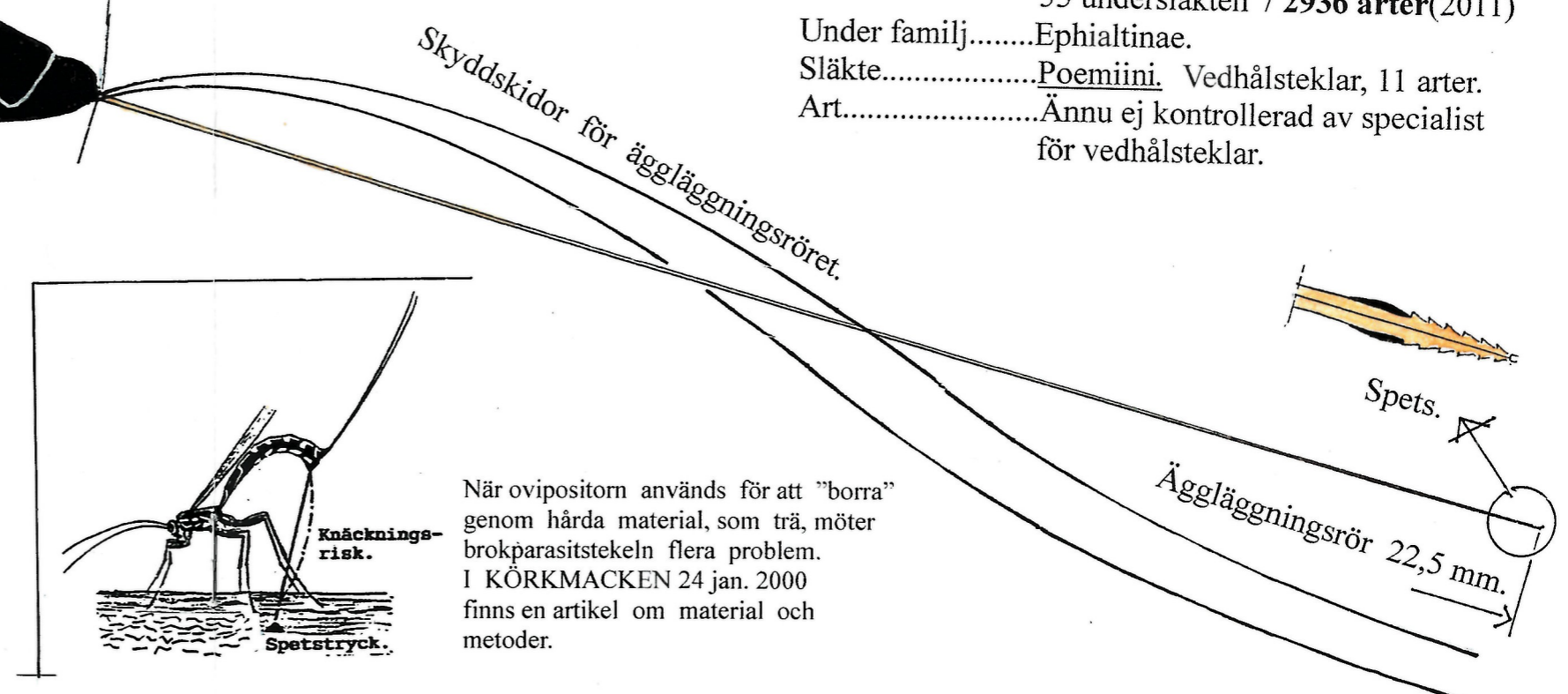
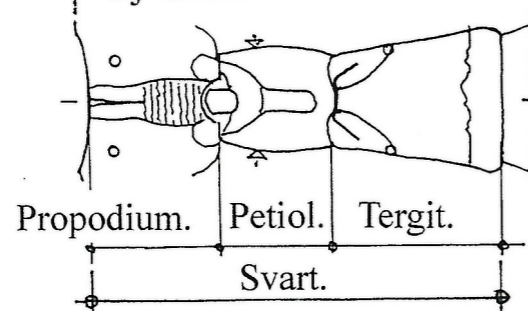
10 gånger förstorad.

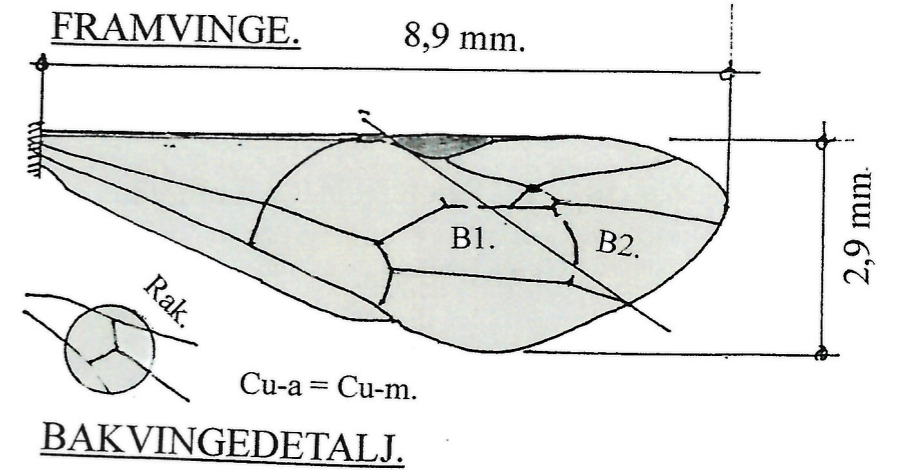
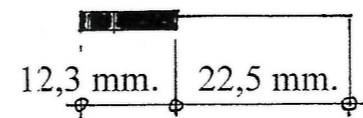
ANSIKTE, Ej skala.

F OVANSIDA. Ej skala.

Verklig längd.

SYSTEMATIK.

Klass.....Insecta. Äkta insekter.
 Ordning.....Hymenoptera. Steklar.
 Under ordning.....Apocrita. Midjesteklar.
 Över familj.....Ichneumonidea.
 Familj.....Ichneumonidae. Brokparasitsteklar.
 35 underfamiljer / 484 släkten/
 55 undersläkten / **2936 arter**(2011)
 Under familj.....Ephialtinae.
 Släkte.....Poemiini. Vedhålsteklar, 11 arter.
 Art.....Ännu ej kontrollerad av specialist
 för vedhålsteklar.

Burgsvik 2015.09.24.

Oförstörd insekt.
 Penna,papper, nonieskjutmått.
 Stereolupp.Zoom.Leed.
 Binokulär.
 Teckning Mats Björck.

KÖRKMACKEN
 Gotlands Entomologiska Förening
 623 35 BURGSVIK, Sverige
 Adress: Mårtenskviv 9
 Mail: matsbetula@hotmail.com

FYND AV ÅKERLÖPARE (*Dolichus halensis*) PÅ GOTLAND.

Sid.10.

Red; Gotland är sannerligen ett spännande land med sina tillfälligt invandrande insekter, här ännu ett exempel. Nedan följer berättelsen om upptäckten som vår kunnige naturvårdare **Magnus Martinsson**. Berättelsen något kortad.

” Den 6 augusti 2015 befann jag och min familj oss på ön Östergarnsholm på Östra Gotland. Vädret hade precis övergått i riktigt sommarväder. Min dotter uppmärksammade mig på en insekt. Jag inser genast att detta är en art av jordlöpare jag inte sett tidigare. Jag lägger ut den på Facebook-gruppen ”Intressanta fynd av insekter i Sverige, och får snart klart för mig att det rör sig om en jordlöpare med det svenska namnet åkerlöpare och det latinska namnet ***Dolichus halensis***. Åkerlöparen är en mycket sällsynt jordlöpare i Sverige som aldrig förut påträffats på Gotland.

Under 1800-talet fanns den spridd i södra Skåne, men den försvann helt från landet under 1900-talet. Under de senaste åren har den dock påträffats flera gånger i Skåne och en gång på Öland. Under sommaren 2008 hittades en nykläckt individ tillsammans med flera andra fullbildade, vilket med största sannolikhet tyder på att arten återigen reproducerar sig i landet.

Magnus Martinsson.”

Tack Magnus för rapporten.

Foto. Magnus Martinsson.

⊖ Komplettering.
Några gånger på Öland
och i Småland.

Systematik.

Ordning. Coleoptera. Skalbaggar.

U.ordning. Adephaga.

Familj. Carabidae. Jordlöpare.

Tribus. Pterostichini.

ART.....***Dolichus halensis***. Fabricius 1787.

Åkerfrölöpare.

Leg. M.Martinsson. Det. M. Martinsson.

Ex.coll. M.Martinsson. Arb.nr.

Kännetecken. Översatt från Fauna Entomologica Scandinavica. Volym 15, del 2.1986.

Längd 15-18 mm.

Platt och tämligen svagt sklerotiserad. Punkterad, halssköld skarpt gul längs sidokanterna. Huvud vanligen med två små rödbruna fläckar. Täckvingar ofta med en stor, på varje täckvinge, triangulär, rödbrun fläck i den främre halvan. Benen gula.

Halsskölden – se figur 294.

Täckvingar matta av stark mikroskulptur. Vingar fullt utvecklade. Hanar med tre rektangulära utvidgade framtarssegment.

Biologi. På öppna, ofta kultiverade fält, vanligtvis på lerig jord. Det är en vanlig art inom jordbruksmarker i Östra Europa och en utpräglad stäpp-grässlätt art i vår fauna. I vår fauna i huvudsak beroende av immigration från öst och söder, flest individer i augusti.

Fortsättning nästa sida.

Fortsättning FYND AV ÅKERLÖPARE (*Dolichus halensis*) PÅ GOTLAND. Sid.11.

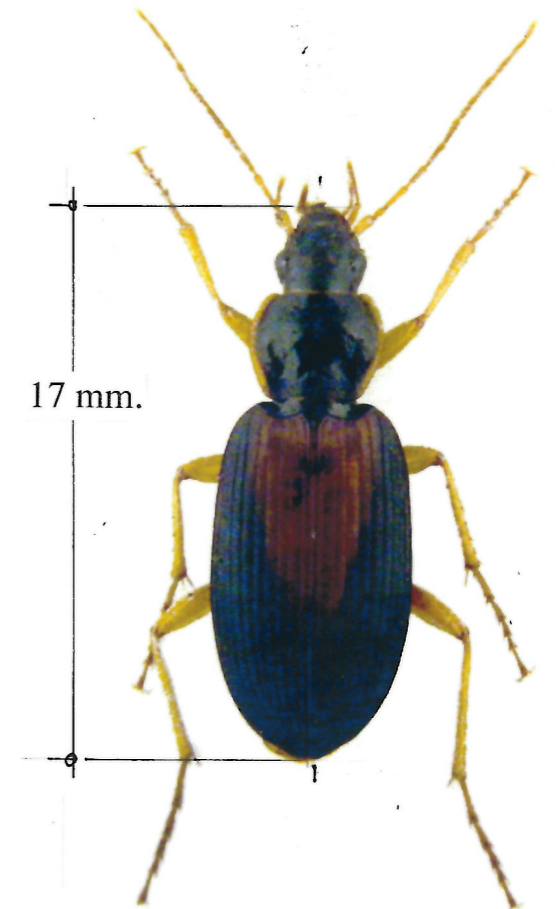
Red. Givetvis tog jag kontakt med Bengt Andersson, Nybro, för att höra om hans erfarenheter. Bengt hade givetvis egna erfarenheter som vidstående bild visar.

Dolichus halensis, åkerfrölöpare.

Öland. Skarpa Alby. 19.vii.2014.

Foto: **Bengt Andersson**.

Bengt, hur bär du dig åt för att alltid ha ett svar med egna bilder?

TACK SVEN NORRBY FÖR DIN OMTANKE OM MYRBOET.

Red: Åldern tar ut sin rätt, Sven Norrby har flyttat från gården till äldreboende. Tack Sven för din omtanke att låta mig ta hand om ditt myrbo. Boet står nu i en liten monter på biblioteket i Burgsvik. Vi har försett boet med den text som fanns när vi lånade boet i slutet av 80-talet.

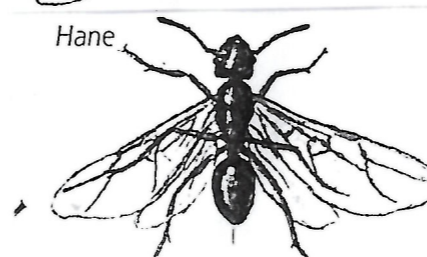
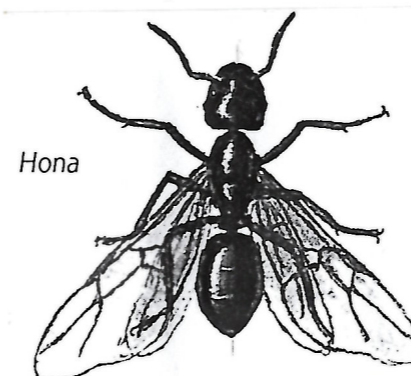
Tack Sven.

Boet är exceptionellt välbehållet och borde vara intressant för en utflykt till Burgsvik.

Den **blanksvarta trämyran** har skapat de två bona,

Så här lyder texten-

det i hörnet skänkt av Jan Trunehag, Rone.
det i skåpet utlånat av Sven Norrby, Alva.

” Den blanksvarta trämyran är en av de få riktigt svarta och glänsande myror i vår fauna. Den förekommer i buskmarker - skog. Bon i murken ved. Från Skåne - mell. Norrland.

På svenska finns ingen bok där den blanksvarta myrans bo finns beskrivet.

Myran bygger sitt bo genom att tugga sönder död ved som den blandar med bladlussocker och av denna massa formas de tunna väggarna som skiljer kamrar och gångar.

I väggarna växer en svamp vilket möjligen bidrar till en viss stabilitet i väggarna.”

På latin heter myran *Lasius fuliginosus*.

Entomolog Per Douwes, Zoology, Lunds Universitet har sänt bilden samt formulerat ”texten”.

NYA TROLLSLÄNDE-IAKTTAGELSER PÅ GOTLAND 2015.

Red; Det underbara paret Gudrun och Werner Burkart har för 25 året i rad (se Körkmacken nr. 57. November 2010 och nr. 59 september 2011) besökt vår ö för trollsländeobservationer.

Deras inventeringar är föreningens kunskapskälla för kännedomen om trollsländearterna på vår spännande ö. Viktigt för våra kontakter med omvärlden.

Hjärtligt tack, Gudrun och Werner, för era insatser och tack för ny rapport.

Den nya rapporten.

” Mellan den 28 juni och den 12 juli 2015 besökte vi Gotland. Vädret var i synnerhet mellan den 26 juni och den 5 juli mycket bra för trollsländeobservationer.

Vi gjorde 39 enskilda exkursioner till tidigare besökta platser resp. till nya fyndplatser. På de nya platserna upptäckte vi 3 arter som vi inte observerat tidigare.

MINDRE RÖDÖGONFLICKSLÄNDA. (Erythromma viridulum)

Denna art hade vi förväntat att se sedan flera år, därför att den var känd från södra Sverige sedan 2004 (Billquist 2012). I Artportalen kan man hitta Erythromma viridulum sedan 2012 (iakt. Linda Strand).

Vi bekräftar en känd förekomst vid en bevattningsdamm nära Burgsvik den 3 juli 2015.

3 hanar. 1 hona, kopula, äggläggning.

Fotot är inte så bra men ett tydligt bevis.

Foto Werner Burkart.

Detta är en miljöbild av platsen där Gudrun och Werner fann Mindre rödögonflickslända.

2015.07.03

Fortsättning nästa sida.

VANDRANDE ÄNGSTROLLSLÄNDA. (Sympetrum fonscolombii)

Denna trollslända på Artportalen för Gotland sedan 2012. Den 5 juli 2015 iakttog vi tillsammans med Hans-Jurgen Maass 2 hanar vid ett mindre vattendrag, starkt bevuxet, nära Kappelshamn.

Fotot visar tydliga kännetecken. Om djuren är invandrade eller möjligtvis reproducerade på Gotland, kan man inte säga med säkerhet.

I år inflygning av denna sydliga art, redovisad i Artportalen redan i juni 2015, med 2 iakttagelser.

Foto Werner Burkart.

DVÄRGFLICKSLÄNDA. (Nehalennia speciosa)

Vi har sökt efter denna slända i flera år utan resultat. Redan den 10 juli 2012 såg vi möjligen dvärgflickslända i en mur på ön, men vi kunde inte bekräfta iakttagelsen då det var mycket blåsigt.

Den 30 juni 2015 lyckades vi hitta säkert bevis på platsen.

Mellan trådstarr, ag och gräsull flög minst 3 hanar och 2 honor.

På fotot ses en hane. (Foto finns även på hona)

Därmed bevisat att Dvärgflickslända inte är utdöd på Gotland.

För att inte skada med gående avstånd vi från populationsräknig.

Foto Werner Burkart.

GOTLANDS FLADDERMUSFAUNA 2014 ---16 ARTER

Red: I Körkmacken nr.71 aug. 2015 redovisade s ” Nya Svenska namn på Europas Fladdermöss”

Nästan samtidigt får vi en rapport från vår Länsstyrelse ” Gotlands fladdermusfauna 2014. Arternas status och förändringar.” Rapport natur och miljö 2015:9. En skrift med 23 sidor. Författare Ingemar Ahlen & Johan Ahlen.

För den nyfikne är givetvis innehållsförteckningen av intresse.

Sid 3. Här redovisas metoder samt den karta som visar vilka områden som är Artkarterade 2014.

Sid 4. Observationer vid artkarterade områden .

Sid 5. Obs vid artkarterade områden och de tidigare inventeringarna. Ej jämförelse bakåt till 180-81.

Sid 6. Linjetaxering 2014.

Sid 7. Antal observationer av nordisk fladdermus.

Sid 8 – 9. **Förändringar och arternas status .**
Se text nedan.

Sid 10. Anmärkningsvärda fynd.

Sid 11. Endast passerar Gotland.

Sid 11. Vad kan påverka fladdermusfaunans diversitet ?

Sidorna 13-17. Bilder från gotlandsmiljöer och kommentarer med avseende på fladdermöss. Sidorna 18-23. Tabeller och referenser.

Förändringar och arternas status. Av stort intresse för oss som följt fladdermössen.

Markant minskning. Nordisk fladdermus.

Markant ökning. Trollfladdermus, stor fladdermus.

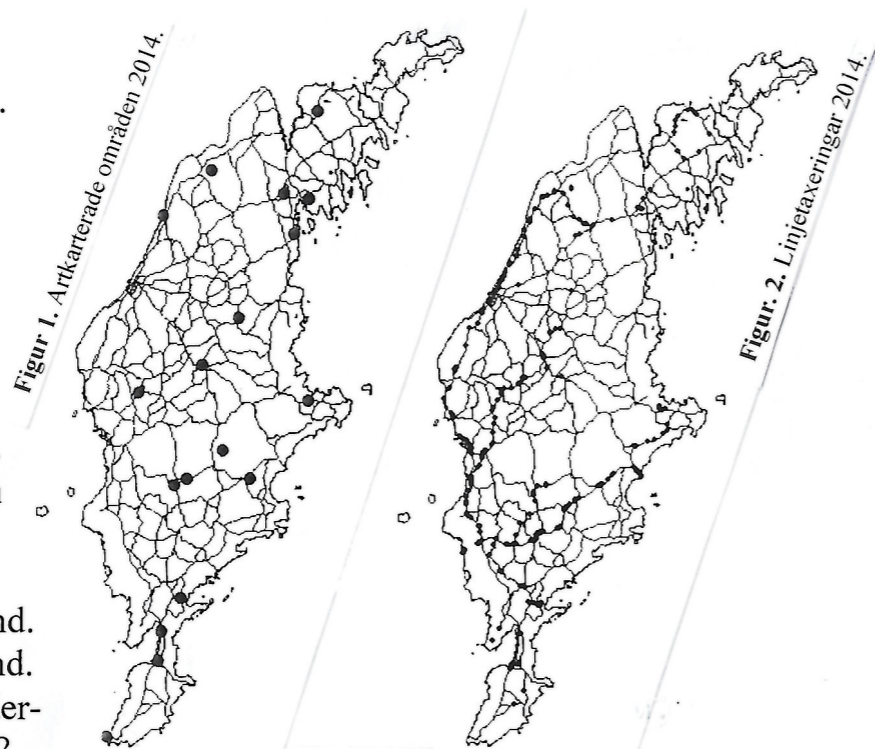
Viss ökning. Vatten – och fransfladdermus.

Brun långörad fladdermus.

Troligen oförändrad status. 5 arter.

Anmärkningsvärda fynd. 3 arter.

Endast passerar Gotland. 3 arter.

Red. Förslag till två lokaler för skådande och lyssnande.

Fide Prästänge, Gotlands artrikaste område. Lövkronor och hasselbuskaage ,sid 13.
Klosteränge med gamla ekar. Salmbärshagen (Ekebysänget) med gamla ekar.

Rapporten är i sin helhet mycket läsvärd och kunskapsberikande.

Gotlands Entomologiska Förening**STYRELSE FÖR ARBETSÅRET 2014 - 2015**

Ordförande:	Ola Malm	Visby	malm.gotland@hotmail.com
Vice ordf.:	Mats Björck	Burgsvik	mats.betula@hotmail.com
Koordinator:	Anders Lekander	Visby	anders.lekander@gotlandskaninen.se
Ledamot:	Tord Porsne	Visby	
Ledamot:	Bo Hammar	Hörsne	
Suppleant:	Per-Ove Qviberg	Ala	perove@qwiberg.se
Suppleant:	Lars-Erik Wallin	Hemse	lars.erik.wallin@telia.com
Suppleant:	Lennart Persson	Visby	lennart.persson@gotland.mail.telia.com
Adjungerade:	Arne Pettersson	Visby	p.arne.pettersson@telia.com
Adjungerade:	Dennis Nyström	Visby	

Valberedning: Karin Hammar Tel. 0498-370 97. Rådgör med henne om ev. ändringar.

Revisor: Med anledning av att Lars-Åke Pettersson avlidit är posten vakant se sid 2.

Hemsidan är under debatt.

Föreningens målsättning är att främja studier och intresse för småkryp, samt att öka kunskapen för dessa på Gotland.

Härvid ska även naturvårds- och naturskyddsaspekten beaktas. Dessutom är föreningens uppgift att sprida intresse och kunskap utanför föreningen.

Målen nås genom,

- sammankomster för information, utbildningsverksamhet såsom studiecirkel, kurser, inbjuda föreläsare mm, samt att ordna exkursioner.
- söka och utveckla kontakter med andra naturintresserade föreningar, institutioner och enskilda föreningar.
- söka kontakt med myndigheter och enskilda för information om frågor som berör aktuella djurgrupper.
- genom andra åtgärder och verksamheter, exempelvis inventeringar i fält och av samlingar, som kan beslutas av styrelsen.

HUR DU NÅR OSS

Om du önskar bli medlem eller på annat stödja oss eller resonera om något problem eller om något småkryp eller fladdermöss kan du kontakta någon i styrelsen enligt ovan.

VÅRT BANKGIRONUMMER 309-4430

KÖRKMACKEN

HEMSIDA: www.korkmacken.hemsida.net

JORDENS GEOLOGISKA TIDSEPOKER

Insekternas utveckling

Epok	Ålder milj. år.	Djurliv
Kambrium	540 - 505	Trilobiter och andra leddjur i havet.
Ordovicium	505 - 440	Första djur som går upp på land.
Silur	440 - 410	Landväxter, skorpioner och mångfotingar.
Devon	410 - 360	Första insekterna. Amfibier på land.
Karbon	360 - 285	Talrika, delvis stora, utdöda insekter.
Perm	285 - 245	Primitiva insekter dör ut, moderna former.
Trias	245 - 210	Sista primitiva insekterna försvinner.
Jura	210 - 145	Nuvarande ord. Fullständig förvandling.
Krita	145 - 65	Moderna flora, sociala insekter.
Tertiär	65 - 2	Kända familjer.
Kvartär	2 - nu	Istider.

Tabellen hämtad från Insekts-nytt nr 1/2 1995.
Norsk Entomologisk Förening.

Bizarro

av Dan Piraro

